

2011-01-10

Miljögifter i barnmat och navelsträngsblod

På senare tid har forskare visat att det finns hundratals kemikalier och miljögifter i navelsträngsblod. Denna kemikaliecocktail misstänks ha samband med uppkomsten av ett flertal sjukdomar och störningar hos våra barn, exempelvis ADHD, aspergers syndrom, dyslexi, överaktivitet, könsutvecklingsstörningar m m. Detta framgår inte minst i den uppmärksammade filmen "Underkastelsen" av Stefan Jarl, där ett stort antal forskare från hela världen är djupt oroad över effekten av denna kemikaliecocktail i blodet.

Barnens mat är en viktig källa för dessa miljögifter i barns blod. Det har nu visat sig att både spannmålsprodukter och foder till djur odlas i jord där man spridit ut miljögifter och kemikalier. Vid våra kommunala reningsverk bildas ett avfall där många giftiga ämnen som används i samhället samlas upp - från industrier, bensinmackar, biltvättar, avfallsupplag etc. För att enkelt bli av med detta avfall (s k "slam") sprider avfallsföretag detta på vår odlingsmark. Man har hävdat att gifterna inte tas upp i växterna.

Tas upp i växterna

Nyligen har dock odlingsförsök visat att gifterna, som exempelvis baktericider och läkemedelsrester, kan tas upp i växterna och halten kan vara upp till sex gånger högre än i den omgivande jorden. Livsmedelsverket har också uppmärksammat och varnar för spridningen av denna kemikaliecocktail på odlingsmark.

Det innebär att barnmat, som tillverkas av spannmål, kan innehålla sådana gifter. En undersökning som gjorts av miljönämnden i Landskrona har funnit att det bland Sempers och Nestlés produkter finns barngröt som har så höga halter av miljögiftet kadmium att de inte bör konsumeras, då barnens tolererbara intag annars överskrids. I människans modersmjölk däremot kan kadmium i de flesta fall inte ens påvisas. Ny forskning har visat att om nyfödda får järntillskott ökar upptaget av kadmium. Kadmium som ansamlas i mammans bröstvävnad leder till att mindre kalcium och proteiner utsöndras och den nyfödde får i sig mindre mängder av dessa ämnen, vilket kan leda till sämre tillväxt och utveckling.

5 000 p-piller per hektar

I den kemikaliecocktail som sprids på åkrarna finns också rester av läkemedel och hormoner. På detta sätt tillför man vid en enda spridning motsvarande cirka 5 000 p-piller per hektar. Det foder som våra mjölkkor äter odlas bland dessa föroreningar och det finns nu starka misstankar att den torr mjölk som används i modersmjölkersättning är förorenad av exempelvis hormoner och andra miljögifter.

Några mycket kraftfulla östrogena ämnen i avfallet är östradiol, etinylöstradiol (p-piller) och östriol. Östradiol finns i många läkemedel. Även en rad andra kemikalier i avfallet har östrogena egenskaper, exempelvis kadmium. Östrogena ämnen sätts i samband med följande störningar:

Tidig pubertet, Menstruationsrubbningar, Minskat spermieantal, Beteende, Hypospadi (urinröret mynnar ut fel), Kryptorkism (en testikel hamnar inte i pungen), Endometriosis (livmoderslemhinna bildas på andra ställen), Fertilitets- och graviditetsproblem, Cancer i slidan, Bröstcancer, Testikelcancer, Immunsystemet m m. Spädbarn som får välling gjord på komjölksprotein kan få risk för diabetes - en sjukdom som ökar i samhället.

Ingen kontroll

Det allvarligaste är att exempelvis läkemedelsrester och hormoner inte bevakas och analyseras i vare sig foderspannmål, torr mjölk eller modersmjölkersättning. Vare sig

Livsmedelsverket eller Semper och Nestle kontrollerar detta enligt uppgift. Halterna kan vara hur höga som helst då det dessutom saknas bindande gränsvärden.

Ansvarskännande småbarnsföräldrar bör kontakta den som tillverkar den ersättning, välling eller gröt de använder och ställa följande 3 frågor:

1. Vad är den högsta kadmiumhalt ni accepterar i era produkter?
2. Vilken är den högsta halt av östradiol ni accepterar i er modersmjölkersättning?
3. Avser ni att ställa kravet att spridning av kemavfall på all svensk odlingsmark upphör?

Det finns några undanflyktande svar som inte skall accepteras. En tillverkare kan hävda att just deras råvaror framställs på odlingsmark som inte tagit emot kemavfall. Men så tycks alla livsmedelsföretag svara. Råvaror som odlats i avfall måste ta vägen någonstans? Svenska mjölkkor äter i alla fall foder som odlas i avfallet.

Vidare kan vissa hormoner bildas naturligt i små mängder och finnas i animaliska livsmedel. Men i nu är det frågan om höga halter, så vi skall inte ge oss förrän vi fått klara besked om halterna av både kadmium och östradiol i barnmat. Dessa ämnen får vara indikatorer på föroreningar i barnens mat. Om dessa ämnen kan påvisas, skall vi gå vidare med fler miljögifter. Det viktigaste är naturligtvis att spridningen av kemavfall där vår mat odlas upphör.

Om du som förälder får något svar från tillverkare, skriv ett e-mail till skis-h(at)konsumentersamverkan.se

Sveriges Konsumenter i Samverkan
Gunnar Lindgren, sakkunnig

[upp](#)

[Startsida](#)

[Övrig verksamhet och kampanjer](#)

[Bli medlem](#)

[Kontakta oss](#)